

Skanderborg (Lutein) og den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6 Valgfreds (J. A. Hansen), ikke som jeg derved anerkjendte, at der er givet disse to ærede Medlemmer af Thinget Fuldmagter, den Ene en Fuldmagt fra Godsleierne og den Anden en Fuldmagt fra Bønderne, men fordi det er to Mænd, der hver betragte Sagen fra sin Side, saaledes at den Ene seer paa, hvad der vedkommer Godsleieren, og den Anden paa, hvad der vedkommer Bønden. Disse mine Bestræbelser i Udvalget havde de lykkeligste Følger, der blev tilveiebragt Overenskomst om et Grundlag, som man haabede at kunne bygge paa. Jeg tiltræder dette Forslag kun som et saadant Grundlag, hvorom modstridende Meninger have forenet sig; thi jeg foretrækker langt Loven i den Skikkelse, hvori den foreligger, og jeg vilde aldeles ikke tage i Betænkning at overtage det fulde Ansvar, som vilde følge af dens Gjennemførelse, hvorimod jeg har langt større Betæneligheder ved at gøre det med Hensyn til den Ordning, der er grundet paa denne Overenskomst. Men det forekommer mig, at vi, der saaat sige staae mere udenfor denne Sag, maatte ansee det for høist ønskeligt, at de modstridende Meninger enedes om et Grundlag. Det er vel saa, det indrømmer jeg, at hver Part har forbeholdt sig sin fulde Frihed til at træde tilbage, dersom Regjeringen ikke erklærede sig villig til at gaae ind paa en saadan Ordning, og at Sagen synes at stille sig noget mislig, dersom det ærede Medlem, som yttrede, at en anden Ordning var rigtigere, og som nu synes at være falsk den fra Overenskomsten, stod ene i denne Sag. Men Sagen er imidlertid kommen ind paa et ganske andet Stadium, og er undergaaet en stor Forandring ved hvad der er skeet i det andet Thing. Lad os nu sige om dette Thing, at maaskee største Delen deraf er „Bondevener“, enten hele „Bondevener“ eller „halve Bondevener“ eller „ $\frac{1}{4}$ Bondevener;“ lad os antage, at Størstedelen af dette Thing blive betragtet som meer eller mindre „Bondevener“, at den største Deel af os har en lille Rem af Huden, lad det, om jeg saa maa sige repræsentere den ene Side af Sagen; men naar jeg gaaer ud fra dette, troer

jeg ogsaa, at man vil give mig Medhold i, naar jeg paastaar, at det Samme paa ingen Maade er Tilfældet med det andet Thing, at man paa ingen Maade kan sige, at i det andet Thing udgjør Bondestandens Repræsentanter Fleertallet, eller at „Bondevenerne“ der udøve den afgjørende Indflydelse. Jeg troer, at Enhver maa sige, at den modsatte Side tværtimod der kan ansees for at være tilstrækkelig varetaget, idet der sidder saa indflydelsesrige, saa betydelige Eiendomsbesiddere i Landstinget, og dette Thing desuden har et saa stort Antal andre Medlemmer, som dog paa ingen Maade staae i et saadant Forhold til Fæstesagen, som saamange af os her staae. Altsaa det, der i Udvalget var en Overenskomst en miniature mellem den ærede Rigsdagsmand for Skanderborg Amts 1ste Valgfreds og Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgfreds, det er nu blevet udført i et langt større Omfang, hvis vi tiltræde den motiverede Dagsorden, som en Overenskomst mellem Folkethinget og Landstinget. Hvis det ikke var Tilfældet, vilde jeg ikke saa overordentlig meget beklage, at den ærede Rigsdagsmand for Skanderborg ikke har fastholdt sin Anskuelse saaledes, som vi kunde ønske, uagtet han, det indrømmer jeg, efter alle sine Udtalelser har reserveret sig den fulde Frihed til, hvis Regjeringen ikke gaaer ind paa Forslaget, da at yttre sig mod det. Det er imidlertid af underordnet Betydning, naar denne foreløbige, indledende Overenskomst vil blive afløst af den større og betydeligere Overenskomst mellem Folkethinget og Landstinget. Med Hensyn til Betydningen af denne sidste Overenskomst, tør jeg derfor maaskee ogsaa vente, at alle de, der ere mod den Ordning, der er foreslaaet i Dagsordenen, ville stemme derimod, og selv om En siger: Ja, jeg stemmer for Forslaget, men jeg tænker der ved noget ganske Andet, saa vil det dog paa ingen Maade gjøre Afstemningen ureen, men det vil ligge klart for Regjeringen, at, hvis den vil komme med et Lovforslag, bygget paa de i denne Beslutning udtalte Anskuelser, saa vil den finde Medhold her, ligesom den ogsaa, efter hvad der nu er skeet, vil finde Samstemning i Landstinget.